

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Primo in illo beatorum spirituum sancto ordine contemplandum esse
ordinem sanctæ trinitatis, q[uo]d illa gloriosa ciuitas, cuius sancta
scriptura totiens meminit amatorem habeat deum amore ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

cœli, quia deus habitat in illis. Angustior uero sensus est solos hic intelligere Apostolo
 CHRISTI, quos incarnatum uerbum sua præsentia firmavit, & spiritum sanctum ad pfe
 sionem confirmationis misit eis de cœlo sedens ad dexteram patris. Ante cœlos istos ual
 de paucos, quam plures & nobis innumerabiles erant cœli, id est, sancti. Et leuabat oculos
 suos Dauid illuc dicens. Ad te leuauit oculos meos qui habitas in cœlis. Maxime ergo p
 senti loco, dum dicitur: uerbo domini cœli firmati sunt, & spiritu oris eius omnis uirtus eo
 rum, sanctos angelos intelligimus, præsertim quia sicut illic, ubi scriptum est. Dixit deus, fi
 at lux, & facta est lux. Deinde sequitur, dixit deus, fiat firmamentum in medio aquarum, & di
 uidat aquas ab aquis. Et subinde, dixit deus: congregentur aquæ quæ sub firmamento sunt
 in locum unum, & appareat arida: ita & hic continuo post præscriptum uersiculum subs
 quit. Cōgregas sicut in utrè aq: maris, ponēs in thesauris abyssos. Timeat dñm ois terra,
 ab eo aut cōmoueant oēs inhabitates orbē. Qm̄ ip̄e dixit, & facta sunt: ip̄e mandauit, & crea
 ta sunt. In quibus nimirum dictis, & si pulchra subest allegoria, nihilominus tam en ueridi
 ca magnificæ historiæ manet & non euacuatur litera. ¶ Igitur uerbo domini cœli firmati
 sunt, & spiritu oris eius omnis uirtus eorum, id est, sancti angeli habitantem in semetipsis ha
 bētes beatam trinitatem, unum deum patrem & filium & sp̄m sc̄m, firmiter in ordine suo
 consistunt. Nam dominus ip̄e est pater, uerbum domini ip̄e est filius, spiritus oris eius, ip̄e
 est spiritus sanctus: unum & unicum sanctorum angelorum & electorum hominum fir
 mantem, ut iam in æternum, non moueatur p̄s alicuius eorū & qui iam ordinati, & ad
 huc illuc ordinandi sunt.

¶ Primum in illo beatorum spirituum sancto ordine contemplandum esse ordinē
 sancte trinitatis quod illa gloriosa ciuitas, cuius sancta scriptura totiens meminit
 amatorem habeat deum amore ineffabili, qui uidelicet amator apud Hieremiam
 contempnum se esse quæritur ab anima infideli.

Hieremias. Ca. V. Psa est ciuitas gloriosa de qua tam multa scripturæ loquuntur nobis, & ex
 emplī gratia, sic Apostolus dicit. Sed accessistis ad Syon montem, & ciuitatē
 dei uiuentis, Hierusalem cœlestem, & multorum milium angelorum frequē
 tiam & ecclesiam primitiuorū qui conscripti sunt in cœlis. Item ad Galatas:
 Illa autem quæ sursum est, Hierusalem libera est, quæ est mater nostra, &
 multa his similia. In hac ergo beata ciuitate, in isto beatorum spirituum ordine, quem do
 minus nouit primū contemplari cupimus, oculo licet exiguo, gloriā sanctæ trinitatis, &
 per aliquam similitudinem uestigare pulchritudinem illius firmamenti, quo istam matrem
 nostram, istam ciuitatem gloriosam, sibi copulando firmavit dominus, & uerbum domini
 & spiritus oris domini. ¶ Qualem uel cuius rei per similitudinem: Nimirum per similitudi
 nem uiri legitimi, genus uel posteritatem suam, ppagare oppido cupientis. Et ob hanc cau
 sam coniugium sibi assumens, exempli gratia, qualis fuit Dauid, fortis utiq; & in omni
 maritali copula legitimus uir, excepto sermone Vriæ Ethei. Nam reuera, illo excepto, le
 gitime uixit quotquot uxores habuit, utpote pluribus indigēs filijs atq; cognatis, quia rem
 grandem susceperat, scilicet gubernacula regni, cum esset homo eiusmodi, ut ip̄e dixit, ego
 autem sum uir pauper & tenuis: pauper uidelicet, uerum possessione, tenuis exiguitate fa
 milix. Nec uereamur nimium pudorati, de hoc uiro, siue de aliquo huic simili, secundum
 rem coniugalem assumere similitudinem, ad contemplandam causam dei, propter quam
 illam matrem nostram Hierusalem cœlestem & creauit & sibi copulauit. ¶ Iplemet quip̄
 pe in multis scripturarum locis se ipsum uult agnoscere, quod amator sit. Exempli gratia, cū
 in Hieremia dicit: Quomodo si contemnat mulier amatorem suum, sic contemplit me do
 mus Irahel. Ergo econtra ueraciter dicas. Quomodo si libenter admittat mulier amato
 rem suum, sic libenter admisit me uera domus Irahel, uera ciuitas Syon, cœlestis Hieru
 salem. Itaque secundum eiusmodi similitudinem causam uel opus dei, opus sanctæ trinita
 tis speculari licet, in illo ordine cœli, in illa sancta & ter beata Hierusalem. Est enim in his
 similitudo, quamuis dissimilis, quia uidelicet caro spiritui quidem dissimilis est, sed tamen
 dissimilium istorū aliqua similitudo est. Quod natum est ex carne (ait dñs) caro est, & quod
 natum est ex spiritu spiritus est. Sed iam accedamus ad rem.

C 2 Quod

Cœli dicunt
 omnes sancti,
 in quibus ha
 bitat deus
 Psal. 122.

Gene. 1.

Psal. 32

Cœli firmati
 sancti angeli
 sunt

Heb. 12.

Gala. 4.

Coniugium
 Dauid apra si
 militudo ad
 propositum.

1. Reg. 10.

Deus recte
 amator dicit

Hieremia. 3.